

21.10.2010

Dnro 2821/4/10

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja

Esittelijä: Tarkastaja Kari Huttunen

VAPAUTENSA MENETTÄNEELLE ON JÄRJESTETTÄVÄ MAHDOLLISUUS SAADA RAIKASTA VETTÄ

1 KANTELU

A arvosteli valtioneuvoston oikeuskanslerille osoittamassaan ja eduskunnan oikeusasiamiehen käsiteltäväksi siirrettyssä kirjeessä Satakunnan poliisilaitoksen Porin poliisiaseman säilöönottomenettelyä. A oli otettu 14.8.2010 iltapäivällä säilöön, jonka vesiautomaatti ja WC eivät olleet toimineet. Kaksi poliisimiestä oli käynyt putkalla ja toinen heistä oli luvannut toimittaa juomavettä A:lle. A ei kuitenkaan ollut saanut vettä yön aikana, vaikka oli vielä koputtanut oveen ja huutanut monta kertaa tarvitsewansa vettä. A pyysi selvittämään, menettelikö poliisi asiassa velvollisuksiensa mukaisesti.

- - -

3 RATKAISU

Pidän selvitetynä, ettei A:lle ollut toimitettu hänen pyytämänsä juomavettä säilöönoton aikana. Kun vapautensa menettäneelle on järjestettävä mahdollisuus saada raikasta vettä, asiassa meneteltiin virheellisesti. Katson, että menettelystä oli vastuussa vartija B.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

3.1 Selvitykset

Kiinniottoilmoituksen (- - -) tietojen mukaan A otettiin kiinni 14.8.2010 kello 12.40 ja päästettiin vapaaksi 15.8.2010 kello 07.50.

Rikoskomisario C viittasi selvityksessään vanhemman rikoskonstaapelin D:n ja vartija B:n selvityksiin. He olivat käyneet 14.8.2010 illalla kello 20.00 puhalluttamassa A:n selvittääkseen, olikohänkuulustelukunnossa. B ei muistanut, oliko A tällöin maininnut juomiseen viittaavaa. B:n mukaan oli mahdollista, että juoma-automaatissa oli toimintahäiriö. D muisti A:n kertoneen, että vesiautomaatti ei toiminut, joka myös todettiin kokeiltaessa. B:n mukaan WC:n huuhtelu suoritettiin valvomosta. C:n määräyksestä putkien vesipisteet oli tarkastettu 30.8.2010 ja ne (myös putkan nro 6) olivat toimintakuntoisia.

D totesi selvityksessään käyneensä putkalla ilmeisesti vartija B:n kanssa puhalluttamassa A:n selvittääkseen hänen kuulustelukuntonsa. A oli tuolloin sanonut, ettei vesiautomaatti toiminut. Kokeiltaessa

vettä ei ollut tullut nappia painamalla, jolloin B oli kehottanut A:ta kostuttamaan sormen päätä ja painamaan nappia uudelleen. A teki niin mutta vettä ei ollut tullut. D ei muistanut, oliko B luvannut tuoda vettä pullossa tai jotenkin muuten, mutta suunnilleen tuollainen keskustelu käytiin vedestä.

B:n selvityksen mukaan A:ta käytiin puhalluttamassa putkalla konstaapeli D:n kanssa. B ei tuolloin kuullut A:n maininneen mitään juomiseen viittaavaa. B:n mukaan oli täysin mahdollista, että putkan juoma-automaatissa oli ollut toimintahäiriö. Jälkikäteen tehdyssä tarkastuksessa vettä oli tullut normaalisti. B:n mukaan juomavettä toimitetaan aina, jos havaitaan, ettei juoma-automaatti jostakin syystä toiminut. A:n tilanteessa asia ei tullut heti selväksi tai hän ei sitä kyennyt itse selvittämään putkalla käytäessä. B:n muistaman mukaan A nukkui yön hyvin rauhallisesti. A:n mainitsema WC:n huuhtelu ei toiminut putkasta, vaan sen huuhtelu suoritettiin valvomosta.

3.2

Lausunto

Satakunnan poliisilaitoksen lausunnon mukaan vartijoiden kertomus A:n nukkumisen ja juomaveden saannin osalta oli uskottavampi kuin A:n kertomus. Kuitenkin poliisilaitos on kehottanut vartijoita kiinnittämään kyseiseen asiaan erityistä huomiota.

3.3

Säännökset

Sisäasiainministeriön asetuksen (646/2008) poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 2 § 3 momentin mukaan vapautensa menettäneelle on järjestettävä mahdollisuus saada raikasta vettä.

3.4

Arviointi

Totean asiassa selvitetyn seuraavaa. D:n ja B:n käydessä putkalla 14.8.2010 noin kello 20 a ikaan ilmeni, ettei A:n putkan vesiautomaatti toiminut. Tuolloin oli esillä juomaveden toimittaminen A:lle. Selvityksestä ei ilmene, että vettä olisi kuitenkaan toimitettu A:lle. Toisaalta A:n väitettä juomaveden saannista ei ole syytä pitää epäuskottavana. A vapautettiin säilöstä aamulla kello 07.50. Siten hänen saatavillaan ei ollut juomavettä D:n ja B:n käynnin jälkeen lähes 12 tuntiin.

Vapautensa menettäneelle on poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun asetuksen mukaan järjestettävä mahdollisuus saada raikasta vettä. Katson, että tämä ei toteutunut A:n säilönotossa. Kun juomaveden toimittaminen kuului B:n tehtäviin, katson hänen laiminlyöneen velvollisuutensa toimittaa juomavettä A:n saataville.

Totean lisäksi, ettei WC:n huuhtelun toimintakuntoisuutta koskeva väite anna puoleltani aihetta enempään. Selvityksen mukaan huuhtelu tehtiin valvomosta eikä sellistä kuten A kirjoituksessaan ilmeisesti oletti. Siten sen toimintakuntoa ei voida todeta sellistä.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.4 esittämäni käsityksen juomaveden toimittamisessa tapahtuneesta menettelyvirheestä vartija B:n tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän hänelle jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Kun poliisilaitos on kiinnittänyt vartijoiden huomiota juomaveden tarjoamiseen, asia ei anna puoleltani aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että lähetän päätökseni tiedoksi myös Satakunnan poliisilaitokselle.